

NACIONĀLĀ ELEKTRONISKO
PLAŠSAZIŅAS LĪDZEKĻU PADOME

Rīgā, 2016.gada 16.martā

LĒMUMS Nr.59

Par administratīvā soda uzlikšanu

Administratīvā pārkāpuma lieta Nr.AP/2015/1-26/15

Izskatot 2015.gada 30.decembrī uzsākto administratīvā pārkāpuma lietu par iespējamo Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 201.⁵ panta devītajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanu elektroniskā plašsaziņas līdzekļa VSIA “Latvijas Radio” radio programmas “Latvijas Radio 2” (turpmāk – Programma) 2015.gada 13.oktobra pārraidē, Nacionālā elektronisko plašsaziņas līdzekļu padome šādā sastāvā: Padomes priekšsēdētāja A.Dulevska, Padomes priekšsēdētāja vietniece D.Ķezbere un Padomes locekļi A.Dimants, I.Zviedris, piedaloties VSIA “Latvijas Radio” pārstāvim – A.Pauliņam.

konstatē:

[1] Pārbaudot VSIA “Latvijas Radio” 2015.gada 13.oktobra Padomes veiktos programmas “Latvijas Radio 2” ierakstus, Padome konstatēja, ka raidījumā “Autodroms”, kuru vada Latvijas Radio žurnālists Gints Gavers, tiek popularizēts uzņēmums “Intercars SA”. Raidījuma otrajā daļā, laikā no plkst. 19:41:03 līdz plkst. 19:54:58 (13min un 55sek.) tiek detalizēti aprakstīts uzņēmuma darbības raksturs, vairākkārt tiek pieminēts uzņēmuma nosaukums, tā labās īpašības, uzņēmuma piedāvātie pakalpojumi, kā arī akcijas, kas ir komerciāla paziņojuma pazīmes. Attiecīgā uzņēmuma reklāma tiek iekļauta raidījuma “Autodroms” otrajā daļā, kur uzaicināts kompānijas “Intercars” pārstāvis Rinalds Zeltiņš. Minētais paziņojums nav nepārprotami nodalīts no citām programmas daļām.

[2] Programmas 2015.gada 13.oktobra pārraidē laikā no plkst. 19:04:54 līdz plkst. 19:57:22 tiek pārraidīts raidījums „Autodroms”, kura laikā:

[2.1] Plkst. 19:40:26 – 19:41:09 raidījuma vadītājs Gints Gavers (turpmāk – raidījuma vadītājs) iepazīstina ar kompānijas “Intercars” pārstāvi Rinaldu Zeltiņu (turpmāk – raidījuma viesis): *“Gints Gavers patiešām ir studijā, viens viņš te nebūtu nekas, tāpēc...pēc sarunas ar diviem autosporta pārstāvjiem, proti ar “Rallija Latvija 2015” organizatoru un vienu no dalībniekiem, mēs noskaidrojām kā ir gājis šajā sezonā, kas ir jādara, lai kļūtu par autosportistu, konkrēti rallistu un kas ir gaidāms tuvākā, tālākā nākotnē, tagad es arī šeit neesmu viens, esmu kopā ar kompānijas “Intercars” pārstāvi Rinaldu Zeltiņu.”;*

[2.2] Plkst. 19:41:09 – 19:42:15 Raidījuma vadītājs sasveicinās ar uzaicināto viesi un uzsāk interviju, vairākkārt pieminot kompānijas “Intercars” nosaukumu :“ *“Intercars”*

nav jābūt pat dižam angļu valodas speciālistam, lai saprastu, ka tas ir kaut kas starptautisks un kaut kas ar auto saistīts.” Turpina raidījuma viesis, kurš detalizēti raksturo kompānijas “Intercars” darbības virzienu un attīstību: ““Intercars” ir rezerves daļu, vieglo automašīnu un kravas mašīnu auto, moto aksesuāru, smērvielu, riepu, dažādu aksesuāru un servisa iekārtu tirdzniecības kompānija, kompānija ir sākusi savu darbību Polijā, sākot ar vienu tirdzniecības vietu, mazu uzņēmumu, privātuzņēmumu – 25 gadus atpakaļ, tieši šogad – “Intercars” nosvinēja 25 gadu jubileju un bija interesanti redzēt tādu retrospektīvu, kā viens mazs uzņēmums no viena privātīpašnieka var izaugt 25. gadu laikā, līdz lielai kompānijai ar 4 miljardu eiro apgrozījumu, ar vairāk kā 400 tirdzniecības vietām, kas pārstāvēta 14 valstīs, iespaidīgs stāsts.”

[2.3] Plkst. 19:42:15 – 19:42:55 Raidījuma vadītājs turpina sarunu un papildina raidījuma viesi, minot arī to, ka ar “Intercars” palīdzību varot tikt pie bezmaksas riepu komplekta”: “Tad tomēr business sākot no nulles pasaulē eksistē, dabā viņš ir sastopams – tas nav mīts un tas nav tikai stāsts no kādas kinofilmas. Labi, mums vismaz ir dzīvs piemērs. Pirms mēs runājam par visu pārējo, ko mēs šovakar varam paspēt izrunāt, es kaut kur tā kā pa miglu esmu dzirdējis, ka ar “Intercars” palīdzību varētu mēģināt tikt pie ziemas riepu komplekta pat par to nemaksājot – Vai esmu pariezi dzirdējis? Vai tās ir baumas?”

[2.4] Plkst. 19:42:55 – 19:43:30 Raidījuma viesis apstiprina: “Tās nav baumas, tieši tā arī ir, - “Intercars” kopā ar “Getz Bros” organizē akciju – iegādājoties STP, jebkuru STP produktu – lielākajos veikalos tīklos, labākajās degvielas uzpildes stacijās un reģistrējot šo pirkumu – Autopiedevas.lv, var laimēt vienu no trijiem riepu komplektiem 250 eiro vērtībā un plus vēl 50 dāvanu komplektus – auto piederumiem.”

[2.5] Plkst. 19:43:30 – 19:43:58 Raidījuma vadītājs papildina “Intercars” pārstāvi un uzdod jautājumu raidījuma viesim par iespējām iegādāties riepas 250 eiro robežās: “Jā, tātad 50 komplekti, nu tāds pārsteigums pirms ziemas, gan jau, ka tajā komplektā, es pieļauju domu, ir viss vajadzīgais, lai sagaidītu ziemu labi, bet nu jā – 3 riepu komplekti, tas ir pavisam labi – 250 eiro vērtībā. Vai Tu man vari pastāstīt apmēram, kas ir iespējams, kas ir pieejams vispār šajā cenu kategorijā?”

[2.6] Plkst. 19:43:58 – 19:44:56 Raidījuma viesis atbild uz uzdoto jautājumu, paskaidrojot, kāda izmēra un firmas riepas pieejamas minētajā cenu kategorijā: “Nu teiksim, ja mēs runājam par dažādiem izmēriem, tad izmēros 195/65 R15 jau sanāk labas, kvalitatīvas, teiksim sākuma līmeņa “brendi” – “Kormorans”, “Tigars”, “Barums”, droši – labas riepas, par ļoti labu cenu, ja mēs runājam par 205/55 R16 – tad sanāk jau, vai nu labas kvalitātes “Hints” riepas vai teiksim mazāka ātruma un slodzes indeksa, teiksim tās pašas zemāka līmeņa Eiropas “brendu” riepas.” Raidījuma vadītājs turpina: “Kas nebūt priekš mūsu ceļiem nu nekādi nevar būt slikti, jo mūsu ātrumi ir tik cik ir. Un otrkārt, 16 ir klasika, kas vēl?”

[2.7] Plkst. 19:44:56 – 19:45:34 Raidījuma viesis turpina iesākto tēmu par riepu iegādes iespējām: “Nu ja teiksim, tagad runājam par nākamo populāro izmēru 225/45 R17 – tad jau sanāk labas kvalitātes ķīniešu riepas, tādas ar kurām var braukt – ļoti labi braukt, tomēr laiks ir pagājis, ķīnieši ir uzkrājuši labu pieredzi – Eiropas inženieri ir

pedalījušies riepu izstrādē un tomēr tie ķīnieši gadu gaitā ir attīstījušies un es domāju bez bažām var pirkt Ķīnas riepas.”

[2.8] Plkst. 19:45:34 – 19:46:13 Raidījuma vadītājs izsaka viedokli par ķīniešu ražotājiem: *“Vispār kā liecina pieredze – liekās ka daudzas lietas, ko ķīnieši ražo paši, tas ir pat visnotaļ labi un normāli, ja neskaita to, ka ķīnieši mēģina darīt līdzīgi citiem, tur kaut kā nesanāk.”* Raidījuma viesis atbild par situāciju ar Ķīnas ražotājiem: *“Jautājums ir tā, kā nāc teiksim klienti – viņam primārais ir cena – galvenais, lai ir apaļa riepa un vajag zemāko cenu – tad ķīniešiem arī tādu uztaisīs, ja pircējs saka, ka man vajag labu mantu, ko es varu pārdot, varu nopelnīt, tad ķīniešiem arī attiecīgi piedāvās un saražos.”*

[2.9] Plkst. 19:46:13 – 19:47:27 Raidījuma vadītājs runā par to, ka ir pienācis pēdējais brīdis, lai sāktu domāt par ziemas riepu iegādi un uzdod raidījuma viesim jautājumu par to, kur labāk iegādāties riepas: *“Ķīniešiem galu galā nav lepns cilvēks, kā vajadzēs tā uztaisīs, tāpat par akciju mēs daudz maz sapratām, šī te akcija, protams ir ne tāpēc, ka nu jau sāk palikt teju karsti. Tā kā vajadzētu – nu tā kā pēdējais brīdis pāriet uz ziemas sezonai atbilstošām riepām, jo no rīta tiešām ir kādi mīnusiņi, lapas birst, viss slīd – nav nemaz tik patīkami. Riepas – ko tu teiktu? Riepas – vajadzētu kā? Ir vairāki varianti – var iet, manis pieminētājos, desu veikalos – kur mēdz būt arī riepas – kādas nu ir – būs jau labi, vēl var iet pie kaut kādiem specializētiem riepu tirgotājiem vai konkrētu zīmolu tirgotājiem vai konkrētu zīmolu pārstāvjiem un izvēlēties nezin ko, un vēl var vienkārši iet uz auto rezerves daļu veikalu, kur ir liela izvēle un izvēlēties to ko var! Kā Tu iesaki – kā būs pareizi? Kā Tu darītu?”*

[2.10] Plkst. 19:47:27 – 19:48:31 Raidījuma viesis, atbildot uz jautājumu, izskaidro pēc kādiem kritērijiem būtu jāizvēlas piemērotākās riepas: *“Ir dažādi ceļi kā to darīt – kā tikt līdz labākajām riepām tieši sev – noteikti neuzticētos tirgotājiem, kuri teiktu – ienāc – pārdevējs uzreiz Tev piedāvās labāko riepu. Nē, galvenie kritēriji, lai saprastu, lai atrastu vispareizākās riepas tieši Tev un Tavam stilam, svarīgi saprast, kur Tu brauc, vai Tu brauc pilsētā, vai Tu brauc ārpusē vai Tu dzīvo Rīgā, teiksim, vai varbūt Latgalē - Austrumpusē. Tomēr klimatiskie apstākļi diezgan spēcīgi atšķiras, ceļa segumi atšķiras, ir jāpiemeklē atbilstošākais – pirmais, kādi ir tie ceļi, ar ko Tu brauc, ar kādu mašīnu Tu brauc, Tavs braukšanas stils, teiksim, un protams ir atbilstoši ātruma un slodzes indeksi jāskatās riepām – šajā gadījumā, runājot par Latgali, tur nevis tas, ka tur var ar jebkādam, tieši otrādi, tur vajag tās vislabākās riepas, tur apstākļi ir nopietnāki. Tur ir gan sniegš, gan ledus, tur pat varētu rekomendēt radžu riepas, kas Rīgā varbūt īsti nebūtu vajadzīgas, Latgales reģionā – noteikti.”*

[2.11] Plkst. 19:48:39 – 19:49:29 Raidījuma vadītājs atkārtoti piemin kompāniju “Intercars” un uzsver, ka uzņēmums piedāvā “Da jebko” , kas ir saistīts ar auto, tāpat turpina interviju ar jautājumu par Latviešu tendencēm, izvēloties riepas savai automašīnai: *“Ja jau reiz Tu pārstāvi uzņēmumu “Intercars”, kurš savukārt piedāvā nu “Da jebko” , kas ir saistīts ar auto vai arī riepas, vai tur ir sagaidāmi kaut kādi jaunumi? Un kā vispār ir, kas ir tas, kas nonāk Latvijā visvairāk? Tomēr kvalitatīvas un dārgas riepas vai tomēr vidējais gals? Uz ko skatās Latvieši? Gan jau Tu būsi to*

pamanījis?” uz ko raidījuma viesis atbild: “Kā jau Tu minēji raidījuma sākumā, par to ka ejot pa stāvvietu, paskatoties uz mašīnām, kādas riepas stāv, tad diemžēl Latvija ir tāda paradoksāla valsts, jo dārgāka mašīna jo tās riepas ir tomēr švakākas.”

[2.12] Plkst. 19:52:29 – 19:53:13 Raidījuma vadītājs turpina ar jautājumu par iespēju iegādāties specifiska izmēra riepas: *“Bet vēl es Tev gribēju pajautāt, ja jau par riepām, tad vēl mazliet par riepām, kā ir ar ziemas riepām tiem puisiem, kam teiksim gribētos savam rumakam, kurš ir ļoti zems un ātrs, kaut kādu 21 collu, tur vieglmetāla diskus ar ziemas riepām, es saprotu, ka to riepu tur saskatīt nemaz īsti nevar, bet nu tomēr, vai arī kaut ko tādu var dabūt? Tur tomēr ir jāiet pie kaut kādiem konkrētu zīmolu pārstāvjiem, jāpasūta un jāpierunā gandrīz vai rūpnīca, lai uzražo kaut ko tik jocīgu?”*

[2.13] Plkst. 19:53:13 – 19:53:44 Raidījuma viesis, atkārtoti pieminot kompānijas nosaukumu, paskaidro, ka bez jebkādām problēmām “Intercars” filiālēs var iegādāties vai speciāli pasūtīt vairāku “brendu” un izmēru riepas: *“Intercars filiālēs” noteikti var iegādāties 20 un 21 collu riteņus, ziemas riepas, bez jebkādām problēmām, protams varbūt atbilstošais izmērs nebūs uz vietas, bet katrā ziņā mēs varam piegādāt, pasūtot speciāli, salīdzinoši īsā laikā. Noteikti vairāku “brendu” riepas var piedāvāt – “DUNLOP”; “MICHELLIN”; “GOOD YEAR”; “PIRELLI” – takā nebūs nekādas problēmas.”*

[2.14] Plkst. 19:53:44 – 19:54:00 Raidījuma vadītājs uzdod raidījuma viesim jautājumu par iespēju atrast informāciju internetā: *“Jā bet nu labi, labāk ir vienreiz ieraudzīt, nekā daudzas reizes dzirdēt, varbūt ir kaut kāda interneta adrese, kur var apskatīties, kur iet, kur prasīt? Mūsu interneta laikmetā cilvēki jau pieraduši, ka viņi paši visu atrod.”*

[2.15] Plkst. 19:54:00 – 19:54:42 Raidījuma viesis atbild, vairākkārt pieminot kompānijas nosaukumu un nosaucot kompānijas interneta mājas lapu un iespējas, ko tā piedāvā: *“Nu jā, pirmais ko dara, skatās internetā, ja Tevis nav internetā, tad Tevis arī nav, par “Intercars” un to, ko piedāvā “Intercars” var atrast mājaslapā “ICLatvija.lv”, tur arī ir “web” katalogs. “Web” katalogam ir demo versija, kur varat ievadīt paroli iekšā, varat paskatīties, ko Intercars piedāvā, aptuveni par kādām cenām, tās ir teiksim mazumtirdzniecības cenas, ja tās ir juridiskas personas, tad viņi var vienoties filiālē par teiksim, par tirdzniecības nosacījumiem un tad būs speciālie, teiksim tirdzniecības nosacījumi.”*

[2.16] Plkst. 19:54:42- 19:54:50 Raidījuma vadītājs atkārtoti: *“Atkal internets – ic.lv”* raidījuma viesis: *“jā iclatvija.lv”* raidījuma vadītājs: *“Ā iclatvija, skaidrs.”*

[3] Ievērojot minēto, Padomes priekšsēdētāja 2015.gada 30.decembrī rezolūcijas formā pieņēma lēmumu uzsākt lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā par iespējamo LAPK 201.⁵ panta devītajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu izdarīšanu. Pārbaude uzsākta pamatojoties uz Padomes 2015.gada 30.decembra pārbaudes ziņojumu, kurā secināts, ka sabiedriskā medija raidījumā, iekļaujot un nenodalot, komerciāla paziņojuma pazīmēm atbilstošu paziņojumu, iespējams tiek pārkāpti Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 47.panta pirmajā daļā noteiktie reklāmas izvietojuma ierobežojumi.

[4] VSIA "Latvijas Radio" savos 2016.gada 2.februāra paskaidrojumos atzīst, ka minētā intervija satur reklāmas pazīmes un par uzsākto lietvedību izdarījusi šādus secinājumus:

[4.1] Minētā intervija uzskatāma par sliktas žurnālistikas paraugu un neatbilst Latvijas Radio raidījumu veidošanas principiem, standartiem un iekšējiem normatīvajiem dokumentiem.

[4.2] Latvijas Radio rīcībā nav informācijas, ka intervija tieši un nepastarpināti iecerēta kā reklāma.

[4.3] Latvijas radio atzīst, ka intervija satur daļējas reklāmas pazīmes, kas uzskatāmas par darba un disciplīnas un Latvijas Radio normatīvo aktu pārkāpumu

[4.4] VSIA "Latvijas Radio" norāda, ka nav iespējams viennozīmīgi piekrist apgalvojumam, ka visa intervija uzskatāma par reklāmu, kur tādējādi pārkāpti Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 47.panta pirmās daļas reklāmas apjoma ierobežojumi, tomēr ir konstatēti būtiski pārkāpumi intervijas veidošanas gaitā, kas devis pamatu diskusijai par sadarbības izbeigšanu ar "Latvijas Radio 2" ārštata autoru, intervijas veidotāju.

[4.5] Civiltiesiskās attiecības ar raidījuma autoru Latvijas Radio pārtraucis jau pirms Padomes veiktās pārbaudes.

[4.6] VSIA "Latvijas Radio" paskaidrojumu secinājumos norāda, ka intervija dod priekšstatu par ziemas riepu izvēles un iegādes principiem, tādējādi auditorijai sniegtā informācija sekmē kolektīvo un individuālo satiksmes drošību valstī. Tomēr intervijas gaitā pārspīlēts ar detalizētu uzņēmuma aprakstu, un divas reizes intervijā, kopā apmēram 8 minūšu un 5 sekunžu garumā, ir fiksētas reklāmas pazīmes.

[5] Padome, iepazīstoties ar VSIA "Latvijas Radio 2" 2016.gada 4.februārī saņemtajiem paskaidrojumiem un veicot papildus pārbaudi minētajā lietā, konstatēja, ka attiecīgais pārkāpums, kas sākotnēji tika kvalificēts kā reklāmas apjoma pārkāpums sabiedriskā elektroniskā plašsaziņas līdzekļa programmā "Latvijas Radio 2", ir kvalificējams kā slēpts audio komerciāls paziņojums un lieta tiks izskatīta pēc Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma 1.panta 31.punktā noteiktās slēpta audio un audiovizuāla elektroniskā plašsaziņas līdzekļa komerciāla paziņojuma definīcijas, kur pārkāpums izpaužas kā tā paša likuma 35.panta divpadsmitās daļas noteikumu pārkāpums. Padome 2016.gada 26.februārī paziņoja VSIA "Latvijas Radio" par pārkāpuma kvalifikācijas maiņu un atkārtoti pieprasīja paskaidrojumus VSIA "Latvijas Radio".

[6] VSIA "Latvijas Radio" savos 2016.gada 2.marta paskaidrojumos nepiekrīt, ka 2015.gada 13.oktobra raidījumā "Autodroms" izskanējusī saruna ar SIA "Intercars Latvija SA" pārstāvi Rinaldu Zeltiņu, ir kvalificējama kā slēpts audio komerciāls paziņojums.

[6.1] VSIA "Latvijas Radio" paskaidrojumos norāda, ka minētā intervija neatbilst slēpta komerciāla paziņojuma pazīmēm, jo Latvijas Radio interviju nebija apzināti iecerējis kā audio komerciālu paziņojumu un tā netika izvietota par samaksu vai citu atlīdzību.

[6.1] VSIA "Latvijas Radio" minētā raidījuma "Autodroms" vadītājs paskaidrojis, ka vēstījumā par uzņēmuma vēsturi iekļāvis iespējamu slavinošu īpašību aprakstu tālab, lai

pamatotu savu apgalvojumu par studijā uzaicinātā cilvēka profesionalitāti. Latvijas Radio uzskatā tas nepārprotami bija nevajadzīgs pārspilējums, ko Latvijas Radio uzskata par kļūdu un profesionalitātes trūkumu raidījuma vadītāja darbā, tādējādi nenodrošinot raidījuma atbilstību augstām kvalitātes prasībām.

[7] 2016.gada 14.martā Padomes priekšsēdētāja A.Dulevska sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu RE Nr.000183, kurā tika konstatēti Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk – EPLL) 35.panta divpadsmitās daļas un 47.panta pirmās daļas pārkāpumi, programmā izvietojot slēptu audio komerciālu paziņojumu, kas atbilst LAPK 201.⁵ panta devītajā daļā paredzētajam administratīvā pārkāpuma sastāvam.

[7.1] Lietas izskatīšanas laikā VSIA „Latvijas Radio” pārstāvis piekrita par Padomes konstatētajām reklāmas pazīmēm raidījumā “Autodroms” ,taču neatzina Padomes kvalificēto slēpta, audio komerciāla paziņojuma izplatīšanu programmā “Latvijas Radio 2”, pamatojoties uz to, ka “Latvijas Radio” interviju nebija apzināti iecerējis kā audio komerciālu paziņojumu un tā netika izvietota par samaksu vai citu atlīdzību.

secina:

[9] VSIA “Latvijas Radio” nenoliedz Padomes sākotnēji konstatēto raidījumu saturu un to, ka raidījuma “Autodroms” laikā izplatīti audio komerciāla paziņojuma pazīmēm atbilstoši vēstījumi.

[10] Elektronisko plašsaziņas līdzekļu likuma (turpmāk arī – EPLL) 35.panta divpadsmitajā daļā elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem uzlikts pienākums: *izvietojot audio un audiovizuālus komerciālus paziņojumus elektronisko plašsaziņas līdzekļu programmās, tos sākumā un beigās ar vizuāliem vai akustiskiem līdzekļiem atdala no citām programmas daļām tā, lai šie paziņojumi būtu uzreiz atpazīstami un viegli identificējami.*

Tā paša panta devītajā daļā paredzēts slēptu audio vai audiovizuālu komerciālo paziņojumu aizliegums: *“Slēpti audio vai audiovizuāli komerciāli paziņojumi ir aizliegti.”*

[11] EPLL 1.panta 31.punktā slēpts audio un audiovizuāls elektroniskā plašsaziņas līdzekļa komerciāls paziņojums definēts, kā *preču, pakalpojumu, nosaukumu, preču zīmju, preču ražotāja vai pakalpojumu sniedzēja darbību atveidojums vārdu vai attēlu veidā, ja šādu atveidojumu elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ir apzināti iecerējis kā audio vai audiovizuālu komerciālu paziņojumu, bet tas varētu maldināt sabiedrību par šā paziņojuma būtību. Šāds atveidojums jo īpaši uzskatāms par apzināti iecerētu, ja tā izvietošana notiek par samaksu vai citu atlīdzību.*

Tā paša panta 4.punktā jēdziens „audio un audiovizuāls komerciāls paziņojums” definēts, kā *reklāma televīzijā vai radio, sponsorēšana, televīzijas vai radio veikals, produktu*

izvietošana un citi audio, vizuāli vai audiovizuāli paziņojumi, kas ievietoti raidījumā, izvietoti pirms raidījuma vai pēc tā par samaksu vai citu atlīdzību vai pašreklāmas nolūkā un tieši vai netieši reklamē to personu preces, pakalpojumus vai tēlu, kuras veic saimniecisko darbību.

No šīs un EPLL 4.punktā norādītās audio un audiovizuāla komerciāla paziņojuma definīcijas izriet šādas slēpta audio/audiovizuāla komerciāla paziņojuma pazīmes:

- 1) Tas var tikt sniegts par atlīdzību, bet atšķirībā no produktu izvietošanas atlīdzība nav obligāta slēpta audio/audiovizuāla komerciāla paziņojuma pazīme;
- 2) Tas ir apzināti iecerēts ar mērķi tieši vai netieši reklamēt to personu preces, pakalpojumus vai tēlu, kuras veic saimniecisko darbību;
- 3) Tas var maldināt sabiedrību par tā mērķi t.i. no tā sniegšanas veida skatītājs/klausītājs var nesaprast, ka minētais paziņojums sniegts ar nodomu reklamēt to personu preces, pakalpojumus vai tēlu, kuras veic saimniecisko darbību.

[12] Programmā 2015.gada 13.oktobrī, plkst. 19.04.54 - 19.57.22 pārraidītajā raidījumā "Autodroms" (sk. 1. punktu) ir saskatāma saimnieciskās darbības ("Intercars" rezerves daļu, vieglo automašīnu un kravas mašīnu auto, moto aksesuāru, smērvielu, riepu, dažādu aksesuāru un servisa iekārtu tirdzniecības kompānija sk. 2.1., 2.2., 2.3., 2.4., 2.5, 2.6., 2.7., 2.8., 2.9., 2.10., 2.11., 2.12., 2.13., 2.14., 2.15., 2.15.) popularizēšana apmēram 8 minūšu garumā.

[13] Lai gan administratīvā pārkāpuma lietā nav pierādījumu par saņemtu atlīdzību paziņojumu sniegšanai, Padomes ieskatā paziņojumu saturs liecina par tiešu nodomu reklamēt attiecīgā pakalpojuma sniedzēja tēlu, preces un produktus. Ņemot vērā, ka paziņojumi iekļauti diskusijas formātā raidījumā "Autodroms" šāda paziņojuma saturs var maldināt raidījuma auditoriju par tā būtību, proti, nepadarot skaidri uztveramu paziņojumu komerciālo raksturu.

Padomes ieskatā slēpta audio komerciāla paziņojuma esamību programmā īpaši apliecina tālāk norādītās raidījuma "Autodroms" epizodes:

[13.1] "Intercars" akcijas popularizēšana, minot, ka "Intercars" kopā ar citu uzņēmumu "Getz Bros" organizē akciju, kur tiek pieminēts konkrētas firmas produkts, tāpat tiek pieminēta mājaslapa – autopiedavas.lv (sk. 2.4. punktu);

[13.2] "Kormorons", "Tigars", "Barums", "Hints" konkrēto ražotāju riepas tiek popularizētas kā ļoti labas riepas, par labu cenu (sk. 2.6. punktu);

[13.3] Raidījuma viesis nosauc "Dunlop", "Michellin", "Good Year", "Pirelli" ražotāju riepas, kuras noteikti ir pieejamas "Intercars filiālēs" dažādos izmēros, pie kam pieminot, ka kompānija tās var piegādāt salīdzinoši īsā laikā, bez jebkādam problēmām (sk. 2.13. punktu);

[13.4] Raidījuma viesis popularizē kompānijas interneta mājaslapu – "iclatvija.lv", pieminot, ka tur ir arī "web" katalogs, kurā var noskaidrot visas cenas (sk. 2.15. punktu)

[14] Ievērojot minēto, jāsecina, ka Padomes konstatētā intervija raidījuma “Autodroms” otrajā daļā atbilst slēpta audio komerciāla paziņojuma pazīmēm. Tādēļ Padome uzskata par pierādītu, ka minētās intervijas pārraidīšana ir EPLL 35. panta devītās daļas pārkāpums.

[15] EPLL 25.pantā noteikta elektronisko plašsaziņas līdzekļu redakcionālā atbildība, - *efektīva kontrole gan attiecībā uz raidījumu izvēli, gan attiecībā uz to organizāciju programmās un katalogos* (izņemot retranslāciju). Tādējādi elektroniskajiem plašsaziņas līdzekļiem ir noteikts pienākums efektīvi kontrolēt raidījumu saturu, gan to organizāciju savās pārraidītajās (bet ne retranslētajās) programmās un katalogos. Līdz ar to elektroniskais plašsaziņas līdzeklis ir atbildīgs par izdarītajiem EPLL pārkāpumiem savās programmās, ciktāl minētos pārkāpumus bijis iespējams novērst efektīvi kontrolējot raidījumu saturu un to organizāciju. Redakcionālā kontrole un atbildība ietver arī elektroniskā plašsaziņas līdzekļa atbildību par sava personāla darbību cita starpā ievērojot darba specifikai piemērojamos normatīvos aktus.

Tādējādi VSIA “Latvijas Radio” ir redakcionāli atbildīga par konstatētajiem EPLL 35.panta devītās daļas pārkāpumiem Programmā, raidījumā “Autodroms”.

[16] Ievērojot iepriekš minēto, jāsecina, ka par konstatētajiem pārkāpumiem VSIA “Latvijas Radio” ir saucama pie LAPK 201.⁵ panta devītajā daļā paredzētās administratīvās atbildības.

[17] Par LAPK 201.⁵ panta devītajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu juridiskām personām paredzēts administratīvais sods – naudas sods no septiņdesmit līdz septiņtūkstoš simt *euro*.

[18] LAPK 32.panta otrajā daļā noteikts, ka uzliekot sodu, ņem vērā izdarītā pārkāpuma raksturu, pārkāpēja personību, vainas pakāpi, mantisko stāvokli, kā arī atbildību mīkstināšos un pastiprinošos apstākļus. Nosakot soda apmēru Padome vadās pēc tālāk norādītajiem apsvērumiem:

[18.1] Administratīvo atbildību pastiprinoši vai mīkstinājoši apstākļi nav konstatēti;

[18.2] Saskaņā ar publiski pieejamo VSIA “Latvijas Radio” 2014.gada pārskatu, 2014.gadā VSIA “Latvijas Radio” peļņa sastāda 147 877 *euro*.

[18.3] Pārkāpumi izdarīti sabiedriskās apraides programmā, pārraidot vienu 8 minūtes un 2 sekundes ilgu slēptu audio komerciālu paziņojumu. Padomes ieskatā šādus pārkāpumus nevar uzskatīt par maznozīmīgiem.

[18.4] Lietā nav būtiskas nozīmes tam, vai VSIA “Latvijas Televīzija” bija apzināti iecerējusi konstatētos slēptos audiovizuālos komerciālos paziņojumus, vai arī nepietiekami kontrolējusi raidījumu saturu – EPLL 25.pantā noteikto pienākumu neievērošana, pieļaujot pārkāpumus savu programmu saturā nevar tikt uzskatīta par pamatu lai elektroniskajam plašsaziņas līdzeklim mīkstinātu administratīvo atbildību.

[18.5] Saskaņā ar LAPK 19.panta soda mērķis ir personu, kura izdarījusi administratīvo pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

[18.6] Ņemot vērā iepriekš minēto Padome uzskata par nepieciešamu piemērot administratīvo sodu 700 *euro* apmērā, kas uzskatāms par soda apmēru, kas VSIA “Latvijas Radio” ar pārkāpumu nesamērojamus materiālus zaudējumus, vienlaikus stimulējot VSIA “Latvijas Radio” un citus elektroniskos plašsaziņas turpmāk ievērot EPLL prasības attiecībā uz slēptu audio komerciālu paziņojumu izvietojuma aizliegumu programmā.

Ievērojot minēto un saskaņā ar LAPK 201.⁵ panta devīto daļu, 215.⁹ pantu, 274.pantu, 275.panta pirmās daļas 1.punktu, Padome

n o l e m j :

- 1. Sodīt elektronisko plašsaziņas līdzekli VSIA “Latvijas Radio”, reģ. Nr.40003080614 par EPLL 35.panta devītās daļas pārkāpumu programmas “Latvijas Radio 2” 2015.gada 13.oktobrī, plkst. 19.41.03 - 19.54.58 pārraidītajā raidījumā “Autodroms” izplatot slēptu audio komerciālu paziņojumu, uzlikt administratīvo sodu - naudas sodu 700 (septiņi simti) *euro* apmērā.**
- 2. Pieņemto lēmumu paziņot lēmumu VSIA “Latvijas Radio”.**

Administratīvais sods jāsamaksā zemāk norādītajā bankas kontā:

Saņēmējs: Valsts kase
Reģistrācijas Nr. 9000050138
Konta Nr. LV78TREL1060001019900
Saņēmēja banka: Latvijas Banka
Bankas BIC: TREL LV22

Padomes priekšsēdētāja

A.Dulevska

Saskaņā ar LAPK 288.panta pirmo un otro daļu, kā arī 289.panta pirmo daļu persona, kura saukta pie administratīvās atbildības šo lēmumu desmit darba dienu laikā no lēmuma paziņošanas dienas var pārsūdzēt rajona (pilsētas) tiesā pēc tās juridiskās adreses, iesniedzot sūdzību Nacionālajai elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomei.